

ĮVYKIAI, PROBLEMOS, NUOMONĖS

TARP UŽGAVĖNIŲ IR VASARIO 16-OSIOS – Rytis Motiejūnas	4
VIS DAR NESIBAIGIANČI SEINŲ MIESTO SKOLOS „ŽIBURIUI“ ISTORIJA	5
PUNSKO IR SEINŲ KRAŠTO BITININKŲ SUSIRINKIMAS – Petras Vitkauskas	12
NAUJAMETINIS SUSITIKIMAS „VILTELĖS“ KLUBE – Vida Jolanta Stankevičienė	13
ŽIEMOS STOVYKLA – Dalia Astrauskienė	22

ŽMONĖS

PENKIAMEČIO BERNIUKO IŠGYVENIMAI – Jurgita Stankauskaitė ALANA – DUKROS IR MAMOS AISTRA – Božena Bobinienė	8
--	---

IŠĖJĘ NEGRĮŽTI

GYVENIMO STYGA STAIGA NUTRŪKO, BET AIDAS DAR ILGAI SKAMBĖS – Danutė Jurkiūnienė	14
---	----

MINĖJIMAI

PAGERBĖ KUNIGAŲ PRANĄ GAVĖNĄ – Scholastika Kavaliauskienė	17
--	----

LITERATŪRINIAI BANDYMAI

TAIP TURĖJO BŪTI, ARBA TIKRA ISTORIJA APIE MEILĘ – G. K.	18
---	----

IŠ MŪSŲ PRAEITIS

KONKURSUI MOKINIAI PASIKVIETĖ IR MERA – Neringa Radvilavičienė	20
LIETUVOS KARIUOMENĖS KŪRĖJAS SAVANORIS ANTANAS GRITĖNAS (1894–1934) – Gintaras Lučinskas	21

SKELBIMAI

KULTŪROS BARUOSE

2016 M. PUNSKO, SEINŲ, SUVALKŲ KULTŪRINIAI RENGINIAI	26
--	----

Viršeliuose:

Vilties medis (Valdo Žilionio nuotr.)

Žiemos stovykla Seinuose (Dalia Astrauskienės nuotr.)

REDAKCIJOS ADRESAS:

16-515 Puńsk, ul. A. Mickiewicza 23
tel./faks. 87 5161 416
www.e-ausra.pl
red@post.pl

LEIDŽIA:

Lenkijos lietuvių draugija
16-500 Sejny, ul. 22 Lipca 9
tel./faks. 87 5162 125

Vyr. redaktorė – Irena Gasperavičiūtė
Redakcijos sekretorius – Petras Vitkauskas
Stilistė, korektorė – Birutė Burdinaitė-Ołow
Techn. redaktorė – Aldona Jonušonytė

KORESPONDENTAI:

Petras Maksimavičius, Eugenija Pakutkienė,
Jurgita Stankauskaitė

Spausdino „Aušros“ leidyklos spaustuvė.

Numeris pasirašytas spaudai 2016-02-11.

Rankraščiai taisomi ir trumpinami redakcijos
nuožiūra.

„Aušros“ redakcijos sąskaita:

BS Sejny O/Puńsk, ul. A. Mickiewicza 52,
16-515 Puńsk
Nr. 33 93540007 0070 0000 0198 0008
SWIFT / BIC kodas: POLU PL PR

Lenkijos lietuvių draugijos sąskaita:

BS Sejny, ul. Marchlewskiego 1, 16-500 Sejny
Nr. 23 93540007 0000 0000 0198 0002
SWIFT / BIC kodas: POLU PL PR

RUCH S.A. vykdoma prenumerata

Spausdinto leidinio prenumeratą galima užsakyti
tiesiogiai interneto tinklapyje www.prenumerata.ruch.com.pl.

Kilus klausimų, prašom rašyti el. p. adresu prenumerata@ruch.com.pl arba skambinti „RUCH“
Klientų aptarnavimo centrui tel. 22 693 70 00 arba
801 800 803 (darbo dienomis 7-17 val.).
Skambučio kaina priklauso nuo operatoriaus.

Zrealizowano dzięki dotacji Ministra Spraw
Wewnętrznych i Administracji.

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Mieli skaitytojai!

IRENA GASPERAVIČIŪTĖ

Vasario 5 d. sukako 30 metų, kai autoavarijoje žuvo vienas ypatingų kovotojų su sovietais, charizmatiškas kunigas Juozas Zdebskis. Beje, mums vis dar per mažai pažįstamas ar paprasčiausiai nustumtas į praeities įvykius. Kodėl „Aušroje“ rašau apie jį? Mat punskiečiams ar seiniškiams aplankyti jo kapą – vieni juokai. Kun. Juozas Zdebskis palaidotas Rudaminos bažnyčios šventoriuje (čia buvo paskutinė parapija, kur jis dirbo). Tai gi nuo Punsko iki Rudaminos ne visai 25 km, o nuo Seinų – apie 30 km. Net pusvalandžio nereiks nuvažiuoti uždegti žvakutes ant šio lietuvių tautos didvyrio kapo. Žinoma, Rudaminoje galima aplankyti ir piliakalnį, jau nekalbant apie nuostabaus grožio bažnyčią su mediniais bokšteliais (kas ypatingai reta). Kun. Juozas Zdebskis galėtų būti kelrodis auklėjant vaikus ir parodant, kaip žmogus sugeba ginti savo pasirinktą kelią ir tiesą. Juolab kad priešininkas būvęs tikrai ne paprastas devynagalvis... Rašant šį trumpą tekstą norėtuši papasakoti visą kun. Juozo Zdebskio biografiją, tačiau jo gyvenimo istoriją daug kur galima rasti ir pasiskaityti. Prieš metus apie jį „Aušroje“ rašė kun. Marius Talutis, o vasario 5 d. apie šį kunigą straipsnį paskelbė www.bernardinai.lt.

Liudininkų teigimu, po avarijos matėsi šautinė žaizda velionio galvoje. Taigi nekilę abejonių, kad taip susidorojo su „liaudies priešu“ KGB. Kodėl per 26 laisvos Lietuvos metus neištirta šio didvyrio istorija, nepradėta paskelbimo palaimintuoju procedūra? Juk jis kovojo už Bažnyčią ir Lietuvą.

Minėdami Vasario 16–ąją, nepamirškime mūsų didvyrių ir apie juos pasakokime savo vaikams. Gražios Jums šventės!

Seinai, 2016-02-02

Vysk. Antano Baranausko fondas
„Lietuvių namai“ Seinuose

Seinų miesto tarybos pirmininkui
Romuald Jakubowski

Š. m. sausio 29 d. Seinų miesto taryba patvirtino 2016 metų Seinų miesto biudžetą. Iš jo matyti, jog nuspręsta neperduoti 70.000 zł dotacijos, kurią pagal galiojančius įstatymus savivaldybė gavo lietuvių tautinei mažumai priklausančių mokinių mokymui Seinų mieste („Žiburio“ mokykloje).

Seinų burmistras nepritarė minėtam Miesto tarybos sprendimui, todėl nutarimą priėmusi Taryba priiima visišką atsakomybę už įstatymais garantuojamo lietuvių tautinės mažumos Seinų mieste švietimo užtikrinimą. Todėl kreipiamės į Jus, gerbiamas Pirmninke, prašydami kuo skubiau imtis veiksmų, kad 2016 metais lietuvių tautinės mažumos mokykloms būtų perduota visa joms priklausančios dotacijos („mokinio krepšelio“) suma.

Taip pat prašom nevilkinti ir įgyvendinti 2016-01-22 Regioninių apskaitos rūmų Balstogėje nurodymus. Atlikdami kontrolę minėti Rūmai konstatavo, kad Seinų miesto savivaldybė privalo grąžinti lietuviškoms mokykloms Seinuose 945.973,77 zł (2010–2015 m. dotaciją). 2006–2009 m. neperduotos dotacijos sumą pateiksime, kai bus atlikti reikiami paskaičiavimai.

Norime pabrėžti, kad Seinų miesto tarybos sprendimai, kuriais atsisakoma perduoti priklausančių dotaciją, prieštarauja įstatymams, reglamentuojantiems tautinių mažumų švietimo organizavimą Lenkijoje, bei tarptautiniams Lenkijos įsipareigojimams saugoti tautinių mažumų teises, o šiuo konkrečiu atveju prives prie vienintelės lietuviškos mokyklos Seinuose uždarymo.

Turėdami tai omenyje, prašom mūsų prašymą nagrinėti skubos tvarka.

Pagarbiai,

Vysk. A. Baranausko fondo
„Lietuvių namai“ Seinuose
tarybos pirmininkė
Jolanta Jonušonytė

Mokyklos direktorius
Algirdas Vaicekauskas

Tarp Užgavėnių ir Vasario 16-osios

RYTIS MOTIEJŪNAS

Žiema jau persirito į antrąją pusę, tačiau trauktis nežada. Orai mūsų jau nestebina. Štai per šv. Kalėdas taškėmės po balas, tačiau jau po savaitės metų pabaigą sutiko rimtas šaltukas. Jis buvo sugrįžęs ir sausio viduryje. Ornitologai jau pradėjo skaičiuoti namo grįžtančius paukščius, tačiau sinoptikai tik kraipo galvas. Nemadinga šiais laikais spėti orus – vis tiek neatspėsi... Bet drąsiausi atskridėliai gali ir sušalti.

Rytietiškų horoskopų mėgėjams ką tik prasidėjo kažin kokios ugninės ir dar raudonosios Beždžionės metai. Astrologai pranašauja visokias sumaištis, gamtinius ir politinius sąmyšius bei netikėtumus. Bepigu šarlatanams – jie juk ne meteorologai. Ką besugalvotum, viskas tiks, kad tik baisiau. Praėjusieji metai juk atnešė daugybę netikėtumų ne tik Europai, bet ir visam pasauliui, duodami peno apokalipsių pranašautojams.

P a b ė g ė -
lių temos ir
vėl išvengti
nepavyks. Ankstesniame komentare paminėta pirmoji į Lietuvą atvykusi pabėgėlių šeima per trumpą savo buvimo čia laiką jau spėjo paduoti į teismą nenuovokius lietuvius, nedavusius jiems to, ko jie taip

norėjo. Pasirodo, visų taip išgirti ypatingai kvalifikuoti atvykėliai moka tik reikalauti... Todėl gal ir gerai, kad pranešta, jog naujų pabėgėlių atvykimas į mūsų šalį stringa. Matyt, ne labai nori tie ekonominiai migrantai į šaltą ir savo gerove Vokietijos neprimenančią Lietuvą... Paradoksalu, tačiau kol kas mus nuo pabėgėlių ordų saugo mūsų „ubagystė“.

Žinoma, tolerancijos šaukliai visus, bent jau bandančius suvaldyti tūkstantines minias, išvadins beširdžiais atsilikėliais. Galbūt. Betgi prisiminti lietuvius, bėgusius nuo stalininių baisybių į Vakarus prieš septynis dešimtmečius. Kažkodėl jie nereikalavo nei privilegijų, nei pašalpų. Juos priglaudusiose šalyse šioje ir kitoje vandenyno pusėje jie daug ir sunkiai dirbo!

Jau ir liguistai korektiškai vakariečiai ima praregėti – vis garsiau skamba balsai tų, kurie ragina į kontinentą

įsileisti tik karo aukas, o ne lengvo gyvenimo ieškotojus. Štai net labai mandagūs švedai pašiurpo, kai vienas „vargšas“ paauglys musulmonas nudūrė juo besirūpinančią švedę – socialinę darbuotoją. Kai panašioje situacijoje prieš porą savaitių toks pats nepilnametis „svečias“ Švedijoje nužudė savo mokyklos draugą – lietuvį, švedai kažkodėl buvo abejingesni ir ėmė ginti ne aukos, o žudiko artimuosius. Turbūt svetimas skausmas mažiau degina? Gal ir buvo teisūs tie vokiečių protestuotojai, kurie protesto mitinge klausė ateivių: „Ar jūsų vaikai užaugę žudys mūsų vaikus?“ Ar nėra teisus slovakų politikas, teigiantis, kad jo valstybei priimti didžiulį skaičių kultūriškai svetimų žmonių yra tas pats, kas šauti sau į koją?

Jau girdžiu kosmopolitiškai atlaidžių oponentų murmėjimą, kad

Vokietijoje protestus rengia judėjimas PEGIDA

visi, kurie nepritaria pabėgėlių priėmimui, yra slapti Vakarų civilizacijos priešai ir vos ne Maskvos šnipai. Bet pasižiūrėkime į realybę – net ir lenkai kažkodėl daugiau pabėgėlių priėmimo centrų planuoja atidarinti rytinėje šalies dalyje. Ar ne todėl, kad jiems būtų sudėtingiau pasprukti į Vokietiją?

XXX

Lietuvoje kol kas šia tema tyro įtartina ramybė. Tik palengva kyla ir nenumaldomai artėja priešrinkiminis šurmulyš. Tuojuo įsisuks pažadų karuselė...

Nors iki parlamento rinkimų liko geras pusmetis, valdančioji koalicija metus pradėjo tikrai nelinksmi. Tiesa, teismai ir toliau stebina savo sprendimais, tačiau valdžios vyrams ir be to yra daugybė galvos skausmo. Kaip ironizuoja vienas žurnalas, Lietuvoje vogti vis dar apsimoka... Kas, kad per dešimt metų teismas tesugebėjo pasiūlyti V. Uspaskichui tik juokingą piniginę baudą vietoje žadėtų ketverių metų belangės (pas mus ketverius metus cypės gauna narkomanas, pagrobęs užtaisytą kovinį automatą)? Kas, kad JAV teisėsauga

pagaliau nutarė ieškoti savo teritorijoje pasislėpusios buvusios Seimo narės ekstravagantiškosios N. Venckienės, nors didžiausias mūsų šalies dienraštis jau net žino, kur ji gyvena, o kitas dienraštis subtiliai praneša, kad „prašymas ją išduoti gali būti svarstomas neribotą laiką“? Juk Amerikos pareigūnai tikriausiai neskaito lietuviškų laikraščių. O gaila – sutaupyti tiek laiko!

Premjeras ir jo aplinka spirga dėl keleto kibirkščiuojančių skandalų ir skandalėlių. Staiga susvyravo sveikatos apsaugos ministrės R. Šalaševičiūtės kėdė. Socialdemokratų deleguoti ministrai mėgsta ekstravagantiškus pareiškimus. Prisiminkime kad ir B. Vėsaitės nusikalbėjimus arba dabartinės ministrės pirmtaiko V. Andriukaičio „perliukus“. Bet koks kipšas privertė sveikatos apsaugos ministrę leptelėti apie kyšius? Ir kam parūpo R. Šalaševičiūtės postas dabar, kai jau atrodo, kad kadencija eina į pabaigą?

Premjerui daug skaudesnis yra dvirų ir dvarelių Druskininkuose statybos ne/teisėtumo skandalas. Pasirodo, kad kurorto caru vadinamam merui R. Malinauskui, valdančiam jį jau daugiau nei 15 metų, buvo įveikiamos visos kliūtys ir apeinami visi įstatymai,

jei tik kildavo noras pasistatyti kokią pilaitę. Ir nors 600 kv. metrų dydžio pilaitė tikrai nėra didžiausias statinys mieste, į suktus ir ne visai teisėtus veiksmus įpainiota tiek garsių pavardžių! Ten minimi ir ministrai, ir net pats Vyriausybės vadovas.

Belieka spėlioti, kaip pasibaigs šis triukšmelis ir ar kris ministrų galvos. Juk kai pasirodys šis tekstas, jau bus įvykęs prezidentės ir premjero pokalbis šia tema.

XXX

Po Užgavėnių – eilinė Vasario 16-oji. Iki šimtmečio jubiliejaus beliko dveji metai. Puiki proga pagaltuoti, ką mes per šimtmetį pasiekėme ir ką praradome. Ką mąstė ir apie ką svajojo drąsūs lietuviai šviesuoliai, tą šaltą vasario dieną nusprendę panaikinti visus ryšius su svetimosiomis valstybėmis? Skelbę atkuriantys nepriklausomybę, kai neturėjo nei vyriausybės, nei kariuomenės, o krašte šeimininkavo svetima kariuomenė?

Tada atrodė beprotiškai įžūlu. Bet Lietuvos valstybė tapo faktu, kad ir kaip griežtė iš apmaudo dantimis galingi kaimynai...

Vis dar nesibaigianti Seinų miesto skolos „Žiburiui“ istorija

Seinų miesto oficialusis interneto tinklapis paviešino Miesto tarybos pirmininko raštą vaivada, kuriame aiškinama, kodėl taryba nepriėmė burmistro siūlomo 2016 metų biudžeto ir lėšas „Žiburio“ mokyklai sumažino 73000 zł. (Visas raštas publikuotas čia: http://www.um.sejny.pl/articles_files/56bb2424a2097.pdf). Jame argumentuojama, kad šių metų dotacija

„Žiburio“ mokyklai ir taip didesnė nei praėjusių. Ir pateikta lentelė, rodančią, kiek atseit perduota lėšų mokyklai nuo 2011 metų iki dabar. Neįtikėtina, kad iš tikrųjų lentelėje nurodytų lėšų „Žiburys“ negavo. Tai fiktyvios sumos. „Žiburio“ vadovybė, pamačiusi tokią melagingą informaciją, nusiuntė miestui pataisą, parengtą pagal mokyklos buhalterijos dokumentus. Pagal tuos

paskaičiavimus, Seinų miesto tarybos pirmininkas sumelavo, pateiktoje lentelėje padidindamas pervestų pinigų sumą 902.132,04 zł. Seinų lietuvių „Žiburio“ direktoriaus raštą rasite čia: http://www.um.sejny.pl/articles_files/56bb4214055ea.pdf.

Seinų burmistras telefonu patvirtino, kad miesto buhalterijos paskaičiavimai atitinka „Žiburio“ pateiktus duomenis.

Penkiamečio berniuko išgyvenimai

JURGITA STANKAUSKAITĖ

Susipažinkite su Gediminu Nevuliu iš Seivų. Dabar jis gyvena Punske. Jo tėviškė – ramus Raistinių kaimas. Nors jam šiandien šiek tiek daugiau nei penkeri, Gedimino atmintyje neblėsta prisiminimai apie tuos laikus, kai jam buvo vos keleri metukai. Neįtikėtina? Žinokite, kad tai tikra. Kai imi žiūrėti į visko mačiusias akis, kuriose šypseną pakeičia vos tramdomos ašaros, abejonės išnyksta. Gediminas sugrąžino mane į 1941 m. lietuvių trėmimų laikotarpį mūsų krašte. Kad gerai suprasčiau jų priežastis, jis pristatė trumpą kilusio karo istoriją.

Suvalkų krašte visada gyveno lietuviai, bet tarp jų buvę ir kitos kultūros atstovų. Nemažai rusų čia bandė kurtis gyvenimą. Bet neilgam. XX a. pirmoji pusė buvo be galo audringa, todėl niekas negalėjo būti ramus dėl savo ateities. Kai Europa buvo perskelta per pusę, o Vokietijos ir SSRS valdovai pradėjo keistis žmonėmis lyg daiktais arba varyti juos į nelaisvę, Lenkijos lietuviams kilo pavojus netekti savo gimtųjų namų. Kadangi vokiečių frontas slinko į rytus, čia gyvenę rusai nusprendė trauktis į Lietuvą. Gediminas pasakojo, kad „rusai nelaido vokiečiam bėgč iš rytų. Buvo tep pasakyta: „Vokiečius palaisim cik tadu, jeigu jų vietoj duosit kitus žmones“. Dėl to šitam krašti lietuviams ir rusams buvo insakyta važuoc in Lietuvų, o iš jos pasitraukc vokiečiam. Tep ir buvo“. Netrukus sutartis buvo įgyvendinta. Vieni nieko nedelsdami pradėjo ruoštis išvykti, o kiti priešintis. „Kas nelabai norėjo, buvo šaukiamas in gestapų Suvalkuose. Ty mušdavo ir strošydavo visokiais būdais. Vokiečiai sakė, kad jeigu neužsirašysim ir neišvažuosim, tai paims

in darbus in Vokietijų arba in lagerus išveš su šeimom.“ Dauguma šeimų pabijoję stiprios vokiečio rankos ir nusprendė trauktis į Lietuvą. Kaip žinia, ne visi šio krašto lietuviai išvažiavo. Ten, kur ėjo frontas, grėsmė pasilikti buvo didesnė, todėl tokiuose kaimuose lietuviai turėjo užleisti vietą kitataučiams.

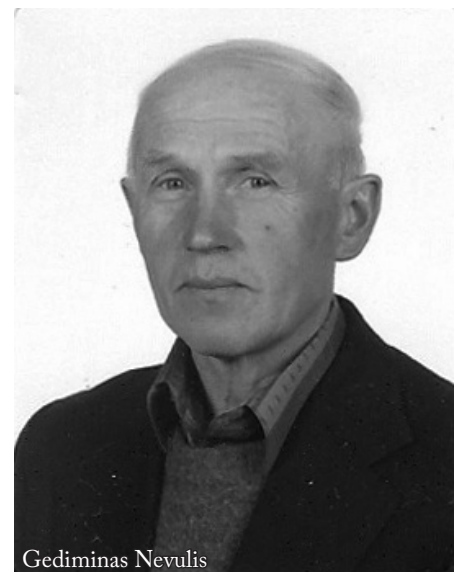
Kelionė į Lietuvą prasidėjo minėtų metų kovo mėnesį. „Mani, broli, tėtukų, mamytį, močutį ir kaimynus Grondzkus ir Grigucus tai gal nuo rubežo mašinom vežė in Lietuvų, o dziedulis Kastiešus išvažavo arkliais“. Šeima pasiėmė užaugintus gyvulius: kumelaitę, žalmargę karvę, avis, kiaules. „Apsistojom už Kauno. Jonavos valsčiaus Rusalių kaimi“. Gediminas prisimena, kad per vieną dieną Rusalių nepasiekė. Sutemus teko apsistoti nakvynei. „Gerai prisimenu, kad mum, vaikam, buvo įdomu, nes žinojom, kad ty ragausim šveicariškų karvių pieno. Žūrėjom, kas ty per pienas“.

Kitą dieną pasiekę kaimą, apsigyveno girininko ūkyje. Ten stovėjo labai gražus namas su stikliniu priestatu. Kaime gyveno rusai ir lenkai, labai mažai lietuvių. „Prisimenu, kad pas mus ateidavo popas (stačiatikių šventikas – aut.). Tai buvo labai geras žmogus. Jis atnešdavo mum maisto. Ty gyveno tokia maža mano metų mergaitė, vardu Vladzia. Ji vis ateidavo pas mus. Mes žaisdavom tam scikliniam priestati.“

Šiame name Nevuliai pagyveno vos kelias savaites, kadangi Gedimino tėtis nenorėjo būti tarp kitataučių. „Mes iš Lenkijos atvažavom ir vėl su lenkais ir rusais būsim?“ – sakydavo jo tėtis. Ilgai nelaukęs kreipėsi į vietinę valdžią. Laimei, buvo surasti jiems nauji namai Ringaudų kaime. Gavo

nedidelį ūkelį prie pat Kauno. „Sodyba stovėjo prie svarbesnio kelio, prie miškelio. O jau tvartas tai buvo pastatytas beveik pacam miškelin“. Atrodė, kad čia, tarp lietuvių šeimų, netoli nemažo miesto Kauno, šeimai bus gera gyventi. Tuo metu Kauną valdė rusai. Miestas plėtėsi, intensyviai vyko darbai Kauno fortuose. Prie šių įtvirtintų gynybos statinių dirbo paprasti kaimo žmonės, tarp jų ir Ringaudų ūkininkai. Gedimino tėčiui taip pat buvo liepta prie jų prisijungti. Pirmadienį arkliais išvykdavo į Kauną, šeštadienį buvo išmokamas atlyginimas, o sekmadienį grįždavo namo. Gediminas neprisimena, ką jo tėvelis ten darė, bet tikrai nedirbo prie statybų, nes fortai seniai jau buvo pastatyti.

Nevulių šeima labai susibendravo su kaimynais. „Vienas iš jų, tokias Valaitis, pas mus vis ateidavo ir tep šnekėdavo: „Kaimyne, ča vokiečiai tuoj išduos karą“. Tada nelabai žmonės kreipė dėmesį į šio žmogelio žodžius, nes kaimuose gyventi buvo labai ramu. „Tėvelis fortuose dzyrbo kelias savaites. Vienų šaštadienį, kap žmonėm

Gediminas Nevulis

buvo išmokami pinigai, rusai darbuotojam sako: „Prazdnik niet, budiem rabotat“, tai raiškia, kad nebus šventos dienos ir dzyrbsim. Grįžis tėtukas mum sako: „Tas kaimynas atėjis šneka, kad ca vokiečiai karų išduos. Jai cikrai išduos, ogi mes Kauni nakvosim, tai pirmiausia miestus bombarduos“. Tai tėtukas pagalvojis suskinkė kumelas ir ty kap jam nusdavė iš saugomo forto pabėgč. „Tuo metu senelis, močiutė ir Gediminas turėjo važiuoti pas giminaitį Jakščinską į Šakius. Senelis suabejojo – važiuoti ar ne. Žmonės kalbėjo apie karą. Pasvarstęs ryžosi leisti kitą dieną į kelionę. Gedimino tėvelis liepė nedelsti ir išvykti anksti ryte. Tai buvo šiltas birželio mėnuo. Naktys šiltos. Apie antrą valandą nakties tėtis pakinkė arklius ir ragino pamaži keliauti. Kol seneliai ruošėsi, apie trečią valandą ryto išgirdo Kaune kaukiančias garlaivių ir fabrikų sirenas. Jos pranešė prasidedantį karą. Netrukus mieste pasigirdo sprogstančių bombų garsai. „Net žamė kelojosi, kap bombardavo. Atlėkė tas kaimynas, kuris šnekėdavo, kad karų išduos vokiečiai. Jis sako: „Kaimyne, kelkis! Karas jau išduotas.“

Išaušus rytui žmonės sunerimo, ką dabar jiems reikės daryti. Pas kitą kaimyną Šimką, buvusį pulkininką, po mūriniu namu buvo rūsys. Nevuliai paprašė jo pagalbos. Šimkaus rūsy slėptuvę rado ne tik jie ar kiti kaimo gyventojai, bet ir nemažai kauniškių, bėgusių iš apsupto miesto. „Netoli jo namų tokiam klonin buvo alksnynas. Ty sustojo rusų kareiviai. Vokiečiai nužūrėj, kad jie ty yra. Pirmiausia praskrido naikintuvas, o po to bombonešis. Pradėj juos tam alksnyni bombarduoc.“ Po neilgai trukusio susišaudymo viskas nurimo. Rūsy pasislėpę žmonės norėjo kuo greičiau iš ten pabėgti, nes bombos krito netoli Šimkaus namų, tačiau kiekvienas bijojo žengti pirmą žingsnį. Gedimino senelis mokėjo rusų kalbą. Šis nuėjo į alksnyną pasikalbėti su rusų kariais, kad leistų žmonėms nueiti

Žirgų mėgėjas Gediminas

Valdo Žilionio nuotr.

pas Vanagą – kitą kaimo gyventoją, kuris taip pat turėjo mūrinį namą su rūsiu. Nuėjęs į alksnyną išvydo kraupų vaizdą. „Tai kareivių, tai paprastų žmonių galvos kabo... išmušta baisiausia“. Laimei, rusai leido žmonėms apleisti Šimkaus namus. Užuot ramiai ir neskubėdami ėję iš vienos sodybos į kitą, žmonės išsigandę pradėjo bėgti. „Kas be vaikų, tai nubėgo greitai. Mamytė pasėmė ant rankų brolių Juozų. Tus buvo metų laiko. Mani pasėmė tėtukas. Penkių metų, tai ne tokias langvas. Tėtukas bėgo paskucinis. Rusai pradėjo šaudzyc. Kap šandė acimenu, kap kulkos skriejo tai pro vienu, tai pro kitų kojų. Kad būtumėm toliau bėgti, tai gal būt nušovė. Ale tėtukas sustojo. Dalėkė rusai. Tėtė jiems sako, kad pavelino aic, o dar šaudo. „O ko jūs greitai bėgot?“ – paklausė rusai. Tėp pašnekėjo ir tuoj mus palaido.“

Kaunas aidėjo nuo šuvių. Tuo metu vokiečiai planavo susprogdinti tiltą per Nemuną, kad rusams užkirstų kelią ir neleistų jiems pabėgti. Kaip planuota, taip ir padaryta. Vieni slapstėsi mieste, o kiti bėgo iš jo. Nemažai kauniškių atsidūrė Vanago sodyboje. Tarp jų buvo du jauni vyrai. Niekas iš ten esančių neįtarė, kad šie gali turėti granatas. Tą pačią dieną

apie pietus Vanago namuose apsilankė vokiečių kariai. Susistatė žmones ir pradėjo kratą. Šalia jaunų vyrų ant grindų stovėjo pilni kibirai geriamo vandens. Į juos sumetę granatas, laukė savo eilės. Laimė, kad prie jų stovėję kareiviai į juos nepažiūrėjo. „Kad būt jie radį, tai būt visus iššaudį“.

Nutilus šuvių aidams Nevuliai grįžo į savo sodybą. Gediminas prisimena, kad tądien į kaimyno Valaičio namus atėjo kareivis. Matyt, buvo pavargęs, tad sumanė atsigulti ir pailsėti. Kaimą šukuodami rusai užėjo ir į tą namą, kur jis miegojo. Aptikę priešą išsivedė jį į kiemą ir nušovė. „Paskui tėtukas su Valaičiu tų kareivių apkasė...“

Iš Lietuvos į rytus pasitraukęs frontas pranašavo žmonėms ramybę. Tuo tikėjo ir Nevuliai. Gediminas pasakoja, kad jiems paskirtas ūkis turėjo vos aštuonis hektarus žemės. Lyg ir mažoka, todėl jo tėvelis pasistengė gauti kitą ūkį su daugiau žemės. Šeima persikraustė į Garliavos parapiją priklausantį Jonučių kaimą, kur Nevuliams teko ilgiausiai gyventi. Čia buvo apsistojusi ne viena iš Punsko krašto atkelta lietuvių šeima (Šliaužiai, Leonavičiai iš Vilkapėdžių ir kt.). „Tai buvo labai geras ūkis, o aplink visi savi...“

Tęsinys kitame „Aušros“ nr.

ALANA – dukros ir mamos aistra

„Man patinka dirbti su mūsų krašto žmonėmis. Punske atsiranda vis daugiau kūrybingų, naujos patirties ieškančių asmenų. Su tokiais bendraminčiais labai smagu dirbti, nes randama bendra kalba ir jaučiama teigiama energija, su kuria galima ir kalnus nuversti.“

BOŽENA BOBINIENĖ, PUNSKAS.PL

Prie tokios išvados priėjo mano pašnekovė Alicija Zimnickienė, šiuo metu gyvenanti Varšuvoje. Rodos, ne taip seniai atsisveikinusi su Punsko licėjumi, štai jau ir studijas baigė, ir lietuvišką šeimą sukūrė, ir savo nedidelį, bet perspektyvų verslą plečia. Išvykusi į didmiestį – į „didelį“ pasaulį, vis tiek ji širdim arti gimtųjų namų. Ne vien dėl to, kad čia jos kraštas, tėvai, giminės, draugai, bet ir kad plėtodama verslą, ji savo idėjas greičiausiai ir veiksmingiausiai įgyvendina bendradarbiaudama ne su sostinės specialistais, o būtent su kraštiečiais...

Dažnai gyvenime būna taip, kad įgytas išsilavinimas lyg prasilenkia

su įgimtais gabumais, potraukiu tam tikram darbui. Taip atsitiko ir Alicijos atveju. Nors sociologija jai buvo be galo įdomi ir patraukli, moteris visada jautė ypatingą polinkį į meną, rankų darbą. Deja, ne visada pavyksta iškart svajones įgyvendinti: „Menų mokslams nebuvau pasiruošusi, neturėjau savo darbų pavyzdžių, be kurių neįmanoma pereiti pirminės atrankos“, – prisimena Alicija. Beje, pakanka pasukti galvelę, ir viską galima gražiai suderinti... Sociologijos mokslus baigusi moteris puikiai išmano visuomenės ypatumus, žmonių poreikius, o magistrantūroje įgytos žinios apie šiuolaikines medijas ir komunikacijas padėjo jai tinkamai

pristatyti būsimiems pirkėjams savo puikius gaminius.

Taigi, matyt, nuo likimo nepabėgsi...

JAUNOS MAMOS ŠTURMUOJA NAMŲ VERSLO RINKĄ

Pastaruojau metu Lenkijoje labai populiarus tampa smulkus namų verslas. Internete apstu įvairiausių tinklaraščių, puslapių, kuriuose ypač jaunos mamos, augindamos savo mažylius ir nenorėdamos grįžti į pastovų darbą, ryžtasi kurti ką nors savo – kas ne tik pajavairintų „tupėjimą“ namuose, bet ir leistų save išreikšti bei būtų šioks toks pelno šaltinis. Taigi virtualioje erdvėje rasime įvairias paslaugas teikiančių darbščių mamų pasiūlas: vienos dalijasi savo patarimais įvairiose srityse (dažnai pagal išsilavinimą), kitos gamina maistą, siuva, siuvinėja, daro atvirukus ar suvenyrus, rašo straipsnius ir pan. Žodžiu – visokiais būdais bando suderinti šeimos pareigas su darbu, kurį mėgsta daryti.

Su tokia pat dilema susidūrė ir Alicija: „Ar sugrįžti į darbą ir bemaž visus uždirbtus pinigus skirti auklei, ar pačiai auginti atžalą ir esant progai ką įdomaus nuveikti?“ Moteris jau prieš gimdymą buvo apsisprendusi negrįžti į pastovų darbą,

Iš Alicijos Zimnickienės asmeninio archyvo

Mama Onutė su dukra Alicija

Alicijos Zimnickienės asmeninio archyvo

Onutė Grigutienė

norėjo pati auklėti savo dukrytę ir ieškoti užsiėmimo, kuris būtų jai įdomus, netaptų kasdiene, varginančia rutina. „Juk 40 valandų per savaitę tai neapsakomai daug, jei kankiniesi, atlikdamas neįdomius darbus, – prasiitaria jauna mama. – Žmogus tada tampa pats sau neįdomus, pradeda nevertinti ir neįžvelgti gražių dalykų, kurie vyksta aplinkui.“

Tada Alicijos mamai, gyvenančiai Punsko krašte, kilo viena mintis. „Labai gerai pamenu, kai man paskambino, sakydama, jog iš seno odinio palto pasisiuvo rankinę, – prisimena verslininkė. – Ji puikiai žinojo, jog vaikystėje mėgau piešti, braižyti, o įvairūs rankdarbiai man labai prie širdies, todėl pasiūlė sandorį: aš projektuosiu, o jinaį mano idėjas bandys įgyvendinti. kažkodėl ilgai nesvarsčiau. Gal dėl to, kad

mama yra siuvėja pagal išsilavinimą, ir gerai pamenu, kaip siuvo tėčiui, giminėms odinius paltus, nekaltant apie tai, kad ne vieną mamos pasiūtą suknelę ir pati vilkėjau, net ir vestuvinę ji man pasiuvo.“ Alicijai šito užteko rizikuoti. Ji, ilgai nelaukusi, staigiai susirado finansinę paramą ir po vos 3 mėnesių oficialiai įkūrė veiklą. Kaip pati juokauja – firmos steigimo tempas buvo žaibiškas.

Netrukus atsirado pirmieji Alicijos brėžiniai, pagal kuriuos stropios jos mamos rankos pasiuvo pirmuosius gaminius – dideles rankines, pinigines,

nes. Pati dar ėmė gaminti odinius aplankus kalendoriams ir užrašų knygutėms su įvairiomis grafikomis ir kitus, smulkesnius daiktus. Alicija labai norėtų daugiau siūti, deja, nelieka tam laiko. Nepakanka juk tik atsisėsti prie siuvamosios mašinos – dar reikia supirkti visas medžiagas, metalinę furnitūrą, pamušalus, o Lenkijoje – kaip įsitikino jaunoji verslininkė – tai nėra paprasta. Be to, tenka pačiai kurti pardavimų strategiją bei užsiimti mažiausiai malonia pareiga – veiklos „biurokratija“... Na, ir namuose dar laukia mamos, žmonos, šeimnininkės pareigos. Alicija pabrėžia, kad ją remia ir palaiko jos vyras. Jis vis labiau ištraukia į šio versliuko kūrimą.

RIMTAM VERSLUI – RIMTAS PASIRUOŠIMAS

Alicija su mama nusprendė gaminius siūti tik iš natūralios odos. Per trejus veiklos metus jos išbandė daug tiekimo šaltinių, nes, anot Alicijos – oda odai nelygi. Galima nusipirkti pigios, Kinijoje pagamintos, kuri iš pirmo žvilgsnio niekuo nesiskiria nuo sintetinės. Bet gaminti iš tokios žaliavos produktus ir laikui bėgant laukti priekaištaujančių klientų – beprasmiška. Pirkėjas nemato jokio skirtumo tarp kokybiškos odos ir tos, kurios oda jau nebepavadintum. Tačiau jis greitai supras, kad nusipirko „katiną maiše“.

Ieškodama kokybiškos odos savo gaminiams ir norėdama įgyti patirties, Alicija su vyru buvo nuvykususi į Italiją. „Tenai aplankėme ne tik prekybininkus, bet ir gamintojus. Vienas susitikimas buvo ypač prasmingas, nes ne tik sužinojome, kaip atrodo visas odos išdirbimo procesas, bet ir savo akimis pamatėme, kaip, pvz., oda dažoma katiluose, džiovinama. Tai buvo nepaprasta patirtis. Sugrįžusi nusprendžiau, kad jeigu mano gaminiai turi būti odiniai – tegul jie būna pagaminti iš tikrai geros kokybės odos!“ – prisimena Alicija.

Be natūralios žaliavos, būtina pasirūpinti profesionalia siuvimo technika bei kitais įrenginiais, kurie ne tik paspartina darbą, bet ir suteikia galimybių įgyvendinti vis įmantresnius projektus. Dalį reikalingiausių mašinų firmai pavyko įsigyti gavus finansavimą, tačiau norint plėsti dirbtuvę vis dar trūksta tam tikrų elementų. Smulkius įrankius ji įsigijo amerikiečių įmonėje, mat Amerikos valstijose odinių gaminių siuvimas labai populiarus.

Kas šiame versle sudėtingiausia? Pasak Alicijos, Lenkijoje surinkti visas medžiagas, pritaikyti pamušalus, metalinę furnitūrą – tikrai nėra lengva. Rankinėms reikalingus pusgaminius sunku gauti dėl to, kad

Iš Alicijos Zimnickienės asmeninio archyvo

Alicija Zimnickienė

žlugus stambioms odinių gaminių dirbtuvėms, prekybininkai tiesiog atsisakė juos gabenti į Lenkiją. Truputį apmaudu, kad ne kiekvieną sumanymą įmanoma įgyvendinti vien dėl įrankių ar komponentų stokos. Be to, mažoms manufaktūroms dažnai būna sudėtinga gauti medžiagą nedideliais kiekiais, todėl tenka daug ko atsisakyti ir kurti iš tų žaliavų, kurios yra pasiekiamos. Beje, Alicija viliasi, kad greitai laiku šioje srityje kas nors pasikeis, pajudės, nes vis dažniau pastebima sparčiai auganti susidomėjimą šiuo amatu.

**DIDŽIAUSIAS DŽIAUGSMAS –
SUDOMINTI IR PATENKINTI
PIRKĖJAI**

sakymus (ne tik rankines gaminti), kuriems reikėjo skirti labai daug dėmesio ir laiko. Toks pavyzdys – dėklai choro natoms. Projektas buvo vykęs, mat šiuo metu moterys jau baigia siūti dėklus kitiems dviem chorams. Taigi nors gaminiai iš pirmo žvilgsnio – lyg paprasti ir neypatingi, juos pagaminti dažnai būna itin sudėtinga.

**JAUNA MAMA VERSLININKĖ
ŠVELNIAI KOVOJA SU
KONKURENCIJA**

„Tai neapsakomai sunkus procesas, bet stebėdama konkurenciją matau, kad nėra neįmanomų dalykų, tai kodėl ir mums turi nepasisekti?

„Aš labai laiminga, kad laikui bėgant sulaukiu vis daugiau individualių užsakymų“, – džiaugiasi Alicija. Šiuo metu ji projektuoja, kaupia medžiagą, ruošiasi vienam išskirtiniam užsakymui, kuris, kaip tikisi projektuotoja – galbūt išliks atminty labai ilgai. „Klientas labai konkretus, žino ne tik, kokių spalvų derinius nori matyti ant savo krepšio, bet siūlo ir savo firminio ženklo pavyzdį“, – sako rimtam darbui nusiteikusi moteris.

Alicijos įmonei teko vykdyti ir kitokius užsakymus. „Klientas labai konkretus, žino ne tik, kokių spalvų derinius nori matyti ant savo krepšio, bet siūlo ir savo firminio ženklo pavyzdį“, – sako rimtam darbui nusiteikusi moteris.

– juokiasi Alicija. – Dažnai kartuju, kad viską galima parduoti, reikia tik sugalvot atitinkamą strategiją. Kiekvienas žmogus, tai potencialus klientas, tačiau ne kiekvienas vertina tą patį dalyką vienodai. Čia nekalbu vien apie pinigines storumą. Juk yra žmonių, kurie gali nusipirkti odinę rankinę, bet to nedaro, nes tai nėra jiems prioritetinga prekė. Labai svarbu tai suprasti ir gerbti.“ Moteris nemėgsta įžūlios prekybos, todėl net nebando „jėga“ įtikinti kiekvieno potencialaus kliento. „Prasimušti pro konkurencijos sieną“ labai padeda įvairios interneto platformos, bet jomis taip pat reikia išmokti naudotis. Beje, dideliuose miestuose yra labai populiarūs nepriklausomų projektuotojų mugės. Varšuvoje galima kas antrą savaitgalį dalyvauti kokioje nors stambesnėje šiuolaikinėje mugėje. Tai puiki proga susitikti su klientu, pristatyti savo prekę, išgirsti jo lūkesčius ir bandyti tai įgyvendinti. „O man visuomet be galo malonu bendrauti su pirkėju, – sako Alicija. – Mėgstu su žmonėmis dalytis sukaupta informacija ir patirtimi, juolab kad šiais laikais apie odą žinome tikrai nedaug. Svarbu, kad klientas suvoktų, ką perka ir kodėl už tokią, o ne kitokią kainą“, – tvirtina verslininkė.

SAVO VERSLAS – KIEKVIENAM?

„Kai kurie mano, kad aš tik žaidžiu, – šypsosi Alicija. – Ar tai jau galima pavadinti verslu? Nežinau... Kol kas be vyro pagalbos šeimos neišmaitinčiau. Biurokratija ir mokesčiai tai tikrai didelė našta mažiems verslams, bet visko galima išmokti. Naudojuosi buhalterės paslaugomis, tad turėdama klausimų ar abejonių gan greitai išsiaiškinu. Tai labai palengvina darbą.

Ką galėčiau patarti būsimiems verslo kūrėjams? Daugiau drąsos! Nepabandžius – niekada nesužinosi.

Pirma idėja neturi būti sėkminga.“ Alicijai atrodo, lyg per trejus veiklos metus būtų dariusi vien klaidas. Šimtus kartų ji ne tik galvojo apie veiklos nutraukimą, bet ir rimtai draugams sakydavo: „Šįkart jau viskas!“ Daugiau ji nebeturinti nei jėgų, nei pinigų. „Keisčiausia, kad kiekvieną kartą, kai jau buvau apsisprendusi nutraukti veiklą, atsirasdavo naujų aplinkybių“, – prisimena. Ji jau įsitikino, kad šiais laikais, vyraujant ne tik produktų, bet ir paslaugų pertekliui, reikia pasitikėti savo idėjomis, būti ypatingai kantriam ir atkakliam. „Nėra vieno unikalaus recepto sėkmingam verslui, – tvirtina moteris. – Savo versliuką kuriu iš lėto, bandymų ir klaidų principu. Svarbiausia nepalūžti, mokytis iš klaidų. Kol kas tokių pamokų turėjau visą galybę, – juokiasi. – Stebiu konkurenciją, skaitau įvairių rinkodaros specialistų patarimus. Galiu pasidalinti ir patarti, kur galima ieškoti pagalbos kuriant firmą, bet kokiu būdu savo produktą ar paslaugą pateikti klientui, tai jau kiekvieno individuali fantazija, kurios šiais laikais kuo daugiau – tuo geriau.“

LOGOTIPAS – NE TIK PREKĖS ŽENKLAS

Alicijos įmonė vadinasi „ALANA“. „Tai mano ir mamos vardų junginys, – šypsosi verslininkė. – Kitaip ir negalėtų būti pavadinta. Nemažiau patinka mums ir mūsų firminis ženklas: didelėje

„A“ raidėje įbraižyta mažoji „a“. Beje, ženklą sukūrė mūsų kraštiečiai. Mėgstu dirbti su Punsko krašto žmonėmis“, – pabrėžia Alicija.

Pasirodo, ne tik ženklas sukurtas mūsų kraštiečių. Kitai punskietei Alicija patikėjo nuotraukų atlikimą, o ir tinklapį www.skorzanapracownia.com administruoja asmuo, kilęs iš Punsko krašto. Beje, Varšuvoje gyvenanti verslininkė bandė užmegzti bendradarbiavimo ryšius ir su varšuviečiais. Jei būtų pavykę susitarti – jai vietoje būtų buvę žymiai arčiau ir paprasčiau. Tačiau „išbandžiusi“ penkis vietinius fotografus ji niekaip negalėjo rasti su jais bendros kalbos. Kaip pati įsitikino, Varšuvoje gyvenimas bėga žymiai greičiau, vyrauja griežto konkurencingumo principai, darbai atliekami paskubomis, nes juk eilėje jau laukia kiti. „Žmonės, kuriuos šiandieną pasirinkau bendradarbiauti, labai kruopščiai atlieka savo darbą. Bendroms mintims jie atiduoda

ne tik savo laiką, bet ir save... O tai labai svarbi savybė, norint tobulėti.“ Akivaizdu, kad didmiestyje tokios vertybės vis rečiau aptinkamos. „Kita vertus, jaučiu didelį norą ieškoti bendraminčių tarp savųjų, nes smagu prisidėti prie jų sėkmės, prie mūsų krašto raidos. Iš tikrųjų Punske vis daugiau kūrybingų ir naujos patirties beiškančių žmonių. Su tokiais bendraminčiais labai smagu dirbti, nes randama bendra kalba ir jaučiama teigiama energija, su kuria ir kalnus galima nuversti“, – giliai įsitikinusi tvirtina jauna mama verslininkė.

Belieka tik palinkėti jai daug gražių projektų, skatinančių puoselėti išsvajotą darbą.

Ačiū, Alicija, už pasidalijimą savo patirtimi ir mintimis!

Alicija su „ALANOS“ gaminiiais nepriklausomų projektuotojų mugėje Varšuvoje

Iš Alicijos Žimničienės asmeninio archyvo

Punsko ir Seinų krašto bitininkų susirinkimas

PETRAS VITKAUSKAS

Vasario 7 d. 9 val. Punsko valsčiaus svetainėje įvyko Punsko ir Seinų krašto bitininkų susirinkimas. Jame dalyvavo Seinų ir Punsko bitininkų draugijos, Šiaurės rytų Lenkijos bitininkų draugijos bei jokioms draugijoms nepriklausantys bitininkai, iš viso apie 40 asmenų iš Lenkijos, du iš Lietuvos ir vienas iš Kanados. Susirinkime buvo renkami nario mokesčiai, civilinės atsakomybės draudimas bitynams, pinigai motinoms, šeimelėms ir technikai pirkti. Surašyti bitininkų poreikiai 2017 m. pagal ES paramos programos projektą. Pateikta finansinė ataskaita. Paašikėjo, kad Seinų ir Punsko bitininkų draugija turi santaupų. Mokesčiai, palyginti su regiono bitininkų draugijų ar net Lenkijos mastu, čia yra patys mažiausi – tik 1 zł už avilį (kitur 3–5 zł).

Išrinkta nauja Seinų ir Punsko bitininkų draugijos valdyba: pirmininkas Danielius Bednarekas (Daniel Bednarek), sekretorius Petras Vitkauskas, išdininkas Marcinas Sledzius

(Marcin Śledź), nariai Andžejus Šturgulevskis (Andrzej Szturgulewski) ir Danutė Mačionienė. Revizijos komisijos pirmininkas – Pranas Januška, nariai Antanas Aleksa ir Jonas Pakuckas. Į Bitininkų draugiją įsirašė keli bitininkai.

Po kavos pertraukėlės skaityta paskaita. Šį kartą paskaitininkas buvo iš Kanados. Tai bitininkystės technikos specialistas Piotras Šiško (Piotr Szyszko), kuris su žmona dirba 15 tūkstančių avilių bityne. Darbo čia netrūksta visus metus. Žiemą paruošiama tai, kas reikalinga pavasario ir vasaros darbams. Paskaitininkas parodė daugybę nuotraukų, kad galima būtų pamatyti, kaip skiriasi bitininkavimo sąlygos mūsų krašte ir Kanadoje. Šioje šalyje tai tipiškas pramoninis bitininkavimas, kai bitininkas prie avilio praleidžia vos kelias minutes. Jis negali grožėtis bitėmis, pajusti malonumo peržiūrėjęs šeimą. Daugiausia čia dirba pasamdyti meksikiečiai, ne vietiniai. Viską lemia

biznis ir poreikis. Negaminama jokių bičių produktų, kurie neduoda pelno. Medus yra pigus, o vaškas brangesnis. Kitų produktų, kaip antai pikis, žiedadulkės ar duonelė, nerenkama, nes tam reikia daug darbo. Taigi tai per brangu. Smulkių prekybininkų parduodamo medaus kaina 5 ar 6 kartus didesnė negu parduodamo urmu. Kanados bitininkai gali naudoti vaisius ir chemiją, kuri ES yra uždrausta. Tai mus nustebino ir net papiktino. Ten labai paplitę įvairūs antibiotikai. Jie pilami į avilį, ar reikia, ar ne. Siaubas! Lenkijoje ir Lietuvoje jie griežtai draudžiami. Nesilaikoma sanitarinių ir veterinarinių reikalavimų maitinant bites žiemai ar badmečiu. Tai skatina ligų plitimą. Silpnos šeimos nėra gelbėjamos, nes neapsimoka. Jos tiesiog nužudomos... Tokios naujovės susirinkusiųjų įvairiai vertintos. Ir įspūdžių būta įvairių.

Kitas susirinkimas vyks vasario 21 d. Prasidės 9 val. Paskaitą skaitys veterinarijos spec. Žilvinas Šolys.

Naujametinis susitikimas „Viltelės“ klube

VIDA JOLANTA STANKEVIČIENĖ

Vasario 6 dieną „Viltelės“ klube vyko visų laukiama eglutė. Susibūrę pasidalijome naujametiniu džiaugsmu. Draugijos „Tu ne vienas“ pirmininkė pasveikino visus atvykusius ir palinkėjo smagios šventės. Susitikime dalyvavo klubo globotiniai bei jų tėveliai ir svečiai. Šventės metu linksmi šokta, dalyvauta konkursuose. „Viltelės“ klubo globotiniams buvo paruošti 34 pakeliai.

Naujametinis susitikimas galėjo įvykti gerų žmonių, kurie paaukojo „Viltelės“ klubui 1% savo metinių pajamų mokesčio, dėka. Dėkojame taip pat Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūriui (SKLIS) Kanadoje, kuris prisidėjo prie šios gražios šventės dovanėlėmis. Mus labai džiugina, kad atsiranda rėmėjų, neabejingų „Viltelės“ veiklai.

Draugija „Tu ne vienas“ 2012 m. įregistruota kaip visuotinės naudos organizacija ir galima jai pervesti 1% savo metinių pajamų mokesčio. 2015 m. surinkta 6113.43 zł.

„Viltelės“ klubui tai didelė suma. Už tuos pinigus nupirkome medžiagų manualiniams darbams, žaidimų, CD-ROM įrenginius. Suorganizuotas taip pat „Velykinis kiškis“ – „Viltelės“ klubo globotiniams paruoštas 31 pakelis. Gegužės mėnesį „Tėviškės namai“ kartu su Draugija

vaikams ir jaunimui „Tu ne vienas“ įgyvendino Lietuvos ir Lenkijos jaunimo mainų fondo projektą „Mažiau galimybių turinčių jaunų įtraukimas į bendruomeninę veiklą „Be šaknų – nėra sparnų“. Gruodžio mėnesį

suorganizavome Tarptautines kalėdines žaidynes.

Labai ačiū rėmėjams, kurie mus rėmė 2015 m.: Kanados lietuvių fondui už 1000 \$ auką, SKLIS Kanadoje už 100 \$ bei pakelį su saldumynais ir kava. Dėkojame Punsko valsčiaus įstaigai ir visiems, kurie prisidėjo prie „Viltelės“ klubo bei Draugijos gyvavimo.

Draugijai „Tu ne vienas“ 2016 m. taip pat galima pervesti 1% metinių pajamų mokesčio (Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Nie jesteś sam“, ul. Szkolna 26, 16-515 Puńsk; KRS0000088827). Jeigu nesate abejingi mūsų veiklai, paaukokite 1%. Dėkojame visiems, kas pagerins Draugijos finansinę padėtį.

Violetos Žulkauskaitės nuotr.

Violetos Žulkauskaitės nuotr.

Gyvenimo styga staiga nutrūko, bet aidas dar ilgai skambės

2016 metų sausio 27 dieną mūsų mažoji bendruomenė neteko visų pažįstamos ir mėgstamos, aktyvų kultūrinį, dvasinį ir tautinį gyvenimą gyvenusios punskietės Teklės Grigutienės.

DANUTĖ JURKIŪNIENĖ

Teklė Kadišiūtė-Grigutienė gimė 1938 m. kovo 26 d. Soželkų kaime, ūkininkų Julijos (Mazauskaitės) ir Juozo Kadišių šeimoje. Nuo pat mažens likimas jos negailėjo. Kai Teklė buvo vos dviejų metų, mirė jos mama. Mažylę pasiliko auginti močiutė, o kelių mėnesių sesė Elvyrą priglaudė teta (mamos sesuo). Mat močiutė buvo nepajėgi auginti abi anūkes. Taigi sesėms nebuvo lemta augti kartu. 1947 m. mirus močiutei devynmetę mergaitę globojo pusbrolio Juliaus Degučio šeima (jis atėjo ūkininkauti į senelių ūkį). Paaugus Teklei teko

dirbti ūkyje, padėti auginti vaikus ir atlikti kitus namų ruošos darbus.

Būdama vos 19 metų, ištekėjo už Antano Grigučio iš gretimo Vaiponios kaimo. Trumpai pagyvenę vyro tėviškėje, jaunieji išsikėlė pas Teklės tėvą Juozą į Olecko apylinkę. Ten Antanas dirbo kalviu, o Teklė augino sūnų Sigitą. Po kelerių metų jauna šeima grįžo į Punską. Čia kiek laiko gyveno

Teklė Grigutienė

nuomojamame name. Susilaukė sūnaus Juozo ir dukros Aldutės.

Grigučiai buvo nepaprastai darbštūs žmonės: nuomodami namą, augindami tris vaikus, savo rankomis, niekieno neremiami statėsi nuosavą namą. Tuo pačiu laiku Teklė dar ir mokėsi Suvalkuose prekybininkės profesijos. Antanas dirbo kalviu,

Vestuvinė nuotrauka. 1957-09-25

Su seserimi Elvyra

o Teklė iki pensijos – pardavėja įvairiose Punske parduotuvėse.

Po visokių išgyvenimų prasidėjusį, atrodytų, stabilų ir ramų Grigučių gyvenimą Punske sujaukė Antano liga ir mirtis. Jis išėjo amžinybėn sulaukęs vos 58 metų. Bet niekas nė nepagalvojo, kad tai dar ne visi likimo Teklei ruošiami išbandymai. 2009 m. netikėtai užklupus ligai mirė sūnus Sigitas. Nėra didesnio skausmo negu laidoti savo vaiką. Bet ir ši tragedija Teklės nepalaužė. Nors sunkiai išgyveno gedulą, sugebėjo atsitiesti ir grįžti į aktyvų gyvenimą. Dainavo ansambliuose „Gimtinė“ ir „Tėviškės aidai“, lankė III amžiaus universitetą, kasmet vadovavo Žolininių vainikų pynimui. Labai mėgo keliauti, daug gastroliuodavo su „Tėviškės aidais“. Deja, sveikata neleido dalyvauti III amžiaus universiteto lankytojų ruošiamose ekskursijose į tolimas vietas. Kaip prisimena viena bendrakursė, Teklė į paskaitas visada ateidavo pasipuošusi, linksma, o kartu ir ori. Nesidrovėjo dalyvauti diskusijose, klausinėti dėstytojų. Labai mėgo gėles, gamtą. Priziūrint sodą ir daržą nebuvo jai paslapčių. Skaitė laikraščius apie daržų ir gėlynų priežiūrą, žiūrėjo televizijos

laidas, sekė naujoves. Buvo gera šeimininkė. Mokėjo siūti. Jos namai ir aplinka visada būdavo sutvarkyti. Mėgo kulinarijos naujoves, mielai dalijosi savo receptais. Įdomūs jai buvo kitų kulinariniai tradimai. Teklė do-

mino ne tik artimiausia aplinka, bet ir pasaulio įvykiai, politika. Mielai ir sklandžiai pasisakydavo lietuviškose radijo ir televizijos laidose.

Mokėjo susikalbėti su žmonėmis. Turėjo bendravimo su visais dovaną – su vaikais, suaugusiais, paprastais ir išsilavinusiais žmonėmis. Su žinomu mūsų krašte kunigu, daktaru,

profesoriumi Arvydu Žygu siejo ją nepaprastas ryšys. Viešėdamas Punske jis pas ją apsistodavo, vadindavo Teklę savo antra mama. Taip pat nuoširdžiai bendravo su kaimynais, Gairininkų gatvės gyventojais. Visi ją mini tik geru žodžiu, kaip paslaugią kaimynę, pas kurią visada buvo galima užėiti. Jos namuose visiems užtekdavo vietos. Dažnai priimdavo gyventi giminaičius, besimokančius Punske licejuje, apnakvindindavo gimines, mūsų krašto svečius.

Teklė mokėjo žmonėms padėti, paremti be nereikalingų gestų, tuščių žodžių. Gal ne visada tai vertindavome ir suprasdavome. Gyvenimo nesėjo per rėtį, darė viską, ką pajėgė ir galėjo, ką leido jai amžius ir sveikata. Buvo labai gyvybinga, pilna gyvenimo džiaugsmo, gyvenimą sėmė riešukučiomis. Labai mėgo vaikus ir mokėjo su jais bendrauti. Išėjusi į pensiją, nesugebėdama atsisakyti aktyvaus gyvenimo ir norėdama papildyti gaunamas labai kuklias lėšas, dirbo vaikų aukle.

Mokėjo suburti šeimą. Dažnai ir glaudžiai visi bendraudavo. Kaip

Kun. Arvydo Žygo primicija 2000-08-15

Iš šeimos albumo

Anūko Mindaugo vestuvės 2014 m.

jai pavyko taip gerai išauklėti vaikus, sukurti tokius šiltus santykius

su vaikais, marčia, žentu ir anūkais, deja, jau nesužinosime.

Išgyvenusi sunkią našlaitės, našlės dalią, sūnaus netektį ir kitas negandas Teklė gyveno ramiai ir, atrodo, be didelių rūpesčių. Turėjo daug planų. Deja, likimas dar kartą paruošė jai žiaurią staigmeną. Išėjo iš namų net nepagalvojusi, kad jau nebegrįš... Sunku patikėti, kad jos jau nebėra, kad jau nebusitiksime jos, žygiuojančios gatve su pamėgtomis lazdelėmis, nebus pamatysime dainuojančios scenoje. Likimas per anksti išrovė ją iš mūsų gyvenimo, bet ne iš mūsų širdžių.

Teklė visada buvo elegantiška, geros nuotaikos ir optimistiškai nusiteikusi. Tikriausiai norėtų, kad ją tokią ir prisimintume. Atminty išliko jos besišypsantis veidas ir linksmas balsas. Ji mus lankydamą visada vos pravėrusi duris sveikinosi: „Sveiki, drūti ir bagoti!“

Brangioji mūsų drauge,

kai jautei neramų virpesį širdies, po mėnulio nušviestu dangum Tu su giesme ir daina keliavai sunkiu keliu. Per 78 savo gyvenimo metus daug su žmonėmis bendravai, daug lietuviškų melodijų sudainavai. Lieki mūsų darnios „Tėviškės aidų“ šeimos atminty kaip sumani patarėja ir dalyvė. Visą laiką kartu džiaugėmės gyvenimu ir bendrais pasiekimais. Lai mūsų dainos, giesmės ir maldos, sudėtos mylinčių širdžių į gražią puokštę, padės Tau ilsėtis ramybėje.

*Negrįši, sese, jau Tu čia
Ir nesėdėsi prie mūsų, šalia,
Tavo geros širdies
Žemės skausmai nelies
Ir tik Dangaus šviesa
Tau amžinybėje švies.
Išdžius galbūt mūs ašaros greit
Ir sielvartas išblės,
O dulkės užmaršties
Tavo kelius užties.*

Brangioji, dar ilgai, ilgai pasilik! šeimos ir „Tėviškės aidų“ ansamblių atminty. Ilsėkis ramybėje...

Reiškiame užuojautą šeimai.
„Tėviškės aidai“

Iš ansamblio archyvo

Pagerbė kunigą Praną Gavėną

SCHOLASTIKA KAVALIAUSKIENĖ

*Didžiuojas Brukai, Zapalimai,
Suvalkijos žmonės didžiuojas,
Kad lietuvis, jų krašte gimęs,
Savo darbus Dievui aukojo.*

Marijampolės rajono Kalvarijos savivaldybės bibliotekoje sausio 22 d. vyko iškilminga šventė. Nedidelė salė buvo pilna, jautėsi ypatinga rimtis ir susirinkusių į renginį miestelio gyventojų noras nusilenkti žymiam kraštiečiui, saleziečiui kunigui Pranui Gavėnui.

Minėjimą suorganizavo Kalvarijos literatų klubas „Rasa“, tad ir šventę vedė šio klubo pirmininkas Šarūnas Sėjūnas. Pasidžiaugęs, kad žmonės nepamiršta ir didžiuojasi tuo, jog iš jų krašto kilęs toks gerbiamas žmogus, jis pristatė kunigo bendražygį, saleziečių bendradarbį Alfonsą Vitkauską, kuris, pasitelkęs gausią vaizdinę medžiagą, plačiai apžvelgė kunigo nueitą prasmingą 81 metų kelią.

P. Gavėnas gimė 1918 m. šalia Brukų esančiame Zapalimų kaime (Marijampolės r.), daugiavaikėje šeimoje. Kunigo Antano Skelčio paskatintas ir su jo pagalba penkiolikmetis Pranas 1933 m. išvyko į Italiją, įstojo į Saleziečių draugiją ir mokėsi ten saleziečių įkurtoje mokymo įstaigoje lietuvių jaunuoliams. Baigęs mokslus 1949 m. Italijoje įšventintas kunigu ir gyvenimą paskyrė tarnystei Dievui ir žmonėms, taip pat kovai už Lietuvos laisvę, misijoms kitose pasaulio šalyse.

1992 m. sugrįžęs į Lietuvą gyveno Alytuje, atnaujino „Saleziečių žinių“ leidimą, rašė knygas jaunimui, straipsnius regiono laikraščiams apie šv. Jono Bosko idėjas, dalyvavo vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivybės sąjūdžio veikloje, organizavo vasaros

stovyklas jaunimui, inicijavo Merkinėje paminklo šv. Kazimierui statybą, taip pat paminklų žymiesiems Lietuvos veikėjams kitose Lietuvos vietovėse.

Po pagrindinio pranešimo kalbėjo Kalvarijos savivaldybės meras Vincas Plikaitis. Jis, įteikdamas gėlių puokštes, padėkojo A. Vitkauskui už pranešimą, o literatų klubo pirmininkui Š. Sėjūnui už suorganizuotą renginį ir jiems abiem už šio dvasininko idėjų sklaidą. „Kunigas Pranas Gavėnas visada savo gyvenimu rodė kelią į gėrį, grožį, dvasingumą. Mums belieka tuo keliu eiti ir mes juo einame“, – kalbėjo meras.

Prisiminimais apie kunigo veiklą dalijosi „Rasos“ klubo narys Edmundas Venslova, alytiškė pedagogė Bronislava Tamulyrienė ir kiti dvasininko gerbėjai.

Eiles, skirtas kun. P. Gavėno atminimui, skaitė Alytaus apskrities literatų klubo „Tėkmė“ pirmininkė

Emilija Krušiniene. Jos eilėraščio „Piligrimas“ posmais susirinkusiesiems trumpai pristatyti visi gerbiamo kunigo P. Gavėno SDB gyvenimo etapai, iki jis 2000 m. atgulė amžinam poilsiui Alytaus Švč. Mergelės Marijos Krikščionių Pagalbos bažnyčios šventoriuje. Savo kūrybos eilėmis džiugino Šarūnas ir Edmundas, alytiškė Scholastika Kavaliauskiene.

Gražų žiedą į P. Gavėno atminimų vainiką įpynė Kalvarijos moterų bažnytinis choras „Sonantem“, vadovaujamas energingos vadovės Ausmos Kavaliauskaitės.

Kalvarija, Brukai, Zapalimai ir Alytus... Gimęs Suvalkijoje, amžinam poilsiui atgulęs Dzūkijoje kunigas tvirtai sujungė šiuos du regionus. Toks bendras šio dvasininko paminėjimas buvo jau ne pirmas ir, be abejo, jų būsią ir ateityje. Su tokiomis minitimis ir linkėjimais skirstėsi žmonės iš šios gražios atminimo šventės.

„SONANTEM“ choristės ir jų vadovė Ausma Kavaliauskaitė

Scholastikos Kavaliauskiene nuotr.

Taip turėjo būti, arba tikra istorija apie meilę

Meilė kantri, meilė maloninga, ji nepavydi; meilė nesididžiuoja ir neišpuiksta. Ji nesielgia netinkamai, neieško savo naudos, nepasiduoda piktumui, pamiřšta, kas buvo bloga, nesidžiaugia neteisybe, su džiaugsmu pritaria tiesai. Ji visa pakelia, visa tiki, viskuo viliasi ir visa iřtveria. Meilė niekada nesibaigia. *(Iř Pirmojo laiško korintiečiams)*

– Poteriauk, poteriauk... – taria be priekaiřto žmonai, kuri ramiai sėdi ant kėdės prie mažo staliuko su rožančiumi rankose. Jos veidas šviesus, neiřvogotas giliom raukřlėm, kaip dažnai būna šio amžiaus moterų, su šypsena, be pykčio, akys nuklydusios toli, tik lūpos kruta. Jos ir keliaujančios tarp pirštų rožinio karoliukai byloja apie moters maldą. Petras, dar kartą pagarbiai žvilgtelėjęs žmonos pusėn, pamaži atsigula ant lovos ir primerkia akis.

Laikas pailsėti. Ne po šiandienos darbų. Kiek čia jų jam ir beliko... Viską nudirba jaunesni. Laikas pailsėti po netrumpo gyvenimo. Ilgas nueitas kelias, ilgas, jau ir to kelio galas netoli. Laikas pailsėti... – pagalvoja. Jau rankos nuvaro ir kojos silpnės, nors laikas nepalenkė tvirtų Petro pečių. Jis ir dabar aukštas vyras, eina išsitiesęs ir iš jo tvirtos laikysenos negali atspėti, kiek jam metų. Nėra ko gailėtis... – sukasi mintys Petro galvoje. Vaikai užaugo, seniai šeimas sukūrė, jau ir anūkai pamaži savo lizdus suka. Aišku, kelias vingiuotas, duobėtas, bet taip jau turėjo būti. Staiga širdį lyg replės suspaudžia. Per anksti Dievulis Algirduką, jų jauniausiąjį sūnų pasiėmė, per anksti... Jis vienas pasimokė, išėjo į miestą, gražią žmoną turėjo, ponai buvo, tik vaikučių nesusilaukė. Taip turėjo būti. Neatmerkdamas akių raukřlėta ranka nubraukia Petras be jo valios

iřsiritusių ant skruosto ařarų.

Laikas pailsėti. O Aldutė, vyriausios dukros mažutė... vos gimusi. O Juozukas – naminis jauniausias anūkas. Jam visas gyvenimas buvo prieš akis. Aukštas, tvirtas, gražus vyras, kaip ir jo senelis. Ir draugė turėjo... Visas gyvenimas prieš juos. Tos mašinos, prakeiktos mašinos. Seniau tai arkliais, o dažniau pėsčias į vakarėlius ir namo. Išėjai ir parėjai. O čia išvažiavo ir nesugrižo. Ir taip visai netoli namų. Prakeikta mašina, prakeiktas medis. Abu jauni: ir Juozukas, ir jo Onutė. Vėl nesulaiko akys ařarų. Petras pamaži nususuka į sieną, kad Magdutė nematytų. Klausinė, susirūpins. Kam to reikia? Tegu meldžiasi. Per anksti, anūkėliai, per anksti. Tai mes, seni, turėjom vietoj jūs iš namų keliauti ant kalniuko. Bet taip jau, matyt, turėjo būti... Petras lyg susitaiko su likimu, užsnūsta.

Pramerkia akis, atsisuka į žmoną, ji dar vis kalba rožančių. Tai, matyt, truputį nusnūsta. Jau dabar ir miegas kitoks... Kartais nežinai: miegojai, ar ne, sapnavai, ar mintimis kažkur klajojai. Seniau, kai tik saulė nusileido, jei tik kur priglaudei galvą – ir užmiegi kietu miegu. Miegas saldus po sunkių dienos darbų.

O darbo Petras nebijojo, ūkį gražiai prižiūrėjo. Na, tiesa, šis ūkis žmonos, jis atėjo į žentus, bet dirbti nebijojo ir mokėjo. Darbštūs abu buvo, arklius turėjo, ūkis didelis, į bažnyčią brička

važiavo, o ne koku ten vežimu. Žiemą važį turėjo... Daug kas gal ir pavydėjo. Gražiai gyveno. Išaugino tris dukras ir du sūnus. Visi čia pat. Sūnus namuose šeimą sukūrė. Dabar jau vyriausias anūkas šeiminkauja. Dukros gretimuose kaimuose, toje pačioje parapijoje. Darbščios, kaip ir motina. Gražios jų šeimos, bet ir joms kryželio Dievulis nepagailėjo. Birutė našlė jauna su mažais vaikais liko. Traktorius apvirto... Va seniau tai arkliais, – Petras vėl garbina senus laikus. Petronės geras vyras, du sūnūs kaip ažuolai, tik kodėl dukrelė... O Marytė niekad nesiskundžia, bet nėra jai lengva: šeši vaikai, ūkis didelis. Bet paaugs dukros, padės motinai, užaugs sūnus, bus lengviau, – apsimina Petras ir vėl akimis nukeliauja žmonos link.

Poteriauk, poteriauk, Magdute, užtark mus visus pas Dievą. Švelniai paglosto žmoną žvilgsniu ir vėl užmerkia akis. Senatvė, senatvė. O juk ir jis buvo jaunas. Ir dieną nereikėjo prigulti, jėgų užteko nuo aušros iki saulėlydžio, kad ir po vakaruškų. O smagu būdavo, kai smuiku kas pagrieždavo ar armonika kokį valsiką ar polkutę. Tada Petras nestovėjo kampe, neramstė jis sienų. Pagriebdavo savo Monikutę ir šokdavo, šokdavo, – šilti prisiminimai užlieja Petro krutinę. O vėliau ilgai lydėjo Moniką per pievas, pro miškelį į Trakiškes namo. Šitiek metelių, šitiek metelių... Petrai širdis greičiau pradeda

plakti ir jis vėl nusigręžia į sieną, lyg bijodamas, kad jo minčių nepamatytų Magdutė, kuri vis dar dėsto iš pirštų į pirštus rožančiaus karoliukus.

Petras užmerkia akis ir mato savo šviesiaplaukę, aukštą Moniką. Ir mato... eina jiedu vakare pro rugių lauką, eina, kalbasi. Ji vis šypsosi, ji visa šypsosi, jos lūpos, jos akys. Ji visa spindi kaip saulė, kuri pamaži slepiasi už Ožkinių miškelio. Petras žino, kad niekada jam nebuvo taip gera, su niekuo nebuvo taip gera, kaip su Monikute. Jis jaučia, kad ir jai su juo gera. Jis tai žino be žodžių. Jie dažnai susikalba be žodžių. Ir dabar prisėda abu ant ežios. Kvepia čiobreliai. Jis pasiekia ir nuskina jai kelias rugiagėles, ji jam viksva pakutena ausį, ir abu juokiasi. Ir nereikia jokių žodžių. Abu kaip prinokusios rugių varpos nusvyra ir pasineria žolynų kvapuose. Jau ir mėnulis patekėjo. O kiek daug

žvaigždžių! Ilgai jas abu skaičiavo. Reikia eiti namo. Monikutė anksti kelsis, bėgs melžti karves. Petras naktigonėn dar arklius turi išvaryti.

Arkliai ramiai krimsnėja žolę. Petras meta ant žolės seną tėvo švarką ir atsigula. Dar vis jaučia šalia savęs Moniką, girdi jos skardų juoką. Taip buvo gera... Tik staiga nueina per kūną šiurpulus. Nežinia, ar nuo rytinio šalto rūko bangos, ar nuo tos nelaukta sugrįžusios prakeiktos minties. Petras ima susitaikyti su likimu. Jis pradeda suprasti, kad turi palikti Monikutę, negali ilgiau su ja būti. Jis turi išeiti iš namų, nes ten jau brolis šeimininkauja. O ir jai nėra namuose vietos. O kur jie abu eis? Kur sau ras vietelę? Ar jų meilės užteks išmaitinti vaikus? Petras nemoka atsakyti į tėvų klausimus.

Tėvas surado jau Petruvi vietą ne tokiuose tolimuose Agurkiuose pas Murinus. Sako, ūkis didelis, sutvarkytas, o Murinų dukra darbšti, švelni, graži. Tik nieks nesako, kad ji luošą, šlubuoja. Pažįsta jis Magdutę, tik apie ją dabar nenori galvoti. Jis myli savo Moniką. Bet ką jis gali jai duoti? Ką jis savo vaikams duos? Vargą vargs vaikeliai, – girdi motinos žodžius. Taip reikia, taip reikia, – kartoja ne savo žodžius.

Nubėgsiu, dar nubėgsiu šeštadienį į vakaruškas, dar sušoksiu ne vieną šokį su savo Monika, – galvojo Petras. Gal dar galima kitaip suklostyti gyvenimą?..

Atėjo šeštadienis, o Petras jau žinojo, ką jam reikia padaryti. Jau viskas sutarta. Jis ėjo vilkdamas kojas. Dar pašokdino savo Monikutę, bet jau nejuokavo, neporino. Ir jį jina buvo liūdna. Gal be

žodžių suprato, kad čia atsisveikinimo vakaras. Palydėjo Petras Moniką pro tą patį rugių lauką, stipriai priglaudė ją prie savo krūtinės, prispaudė savo lūpas prie jos lūpų... Ir lyg dienas par davęs sugrįžo namo. Taip turi būti.

Dingo Petras iš Monikos gyvenimo, kaip akmuo vandeny prasmego. Dar ilgai ji laukė, daug naktų nemiegojo, ilgėdamasi savo Petruvio. Tik po kiek laiko ją pasiekė žinia, kad Petras veda Magdutę iš Agurkių. Monika slapta apraudėjo savo likimą, o pasikui staiga ištekėjo už dešimt metų vyresnio našlio su keturiais vaikais. Gražiai gyveno su savo vyru, susilaukė jiedu vaikų. Nesiskundė ji savo likimu, gerbė ir, atrodo, mylėjo savo vyrą, bet širdies gilumoje, niekieno nematomam kampelyje, ruseno meilė Petruvi. Ir tik kai šarma papuošė jos plaukus, kartais leisdavo savo meilei išskleisti sparnus ir paskrajoti. Apie jaunystės jausmus papasakodavo savo anūkėms. Lankydamą dukrą Navinkyuose, namo visada grįždavo dvigubai ilgesniu keliu – per Agurkius, pro Petro ir Magdutės ūkį. Sakydavo, kad ten jai mielas kraštas. Ji su šypsena eidavo ten, kur dirbo jos Petras, eidavo takais, kuriais jis vaikščiojo. Monikos širdyje dar vis ruseno meilė. Nebuvo ten pykčio dėl to, kad ją kadaise paliko. Ji nepriekaištavo nei žmonėms, nei Dievui. Taip turėjo būti.

Ir Petras ne kartą sekmadienį išėjęs sėdėdavo sodelyje po obelį ir žvelgė ilgesingai į kelią, kuriuo pamažu žengdavo Monika. Kartais pastovėdavo abu prie tvoros, pasikalbėdavo. Bet jau bus metai, kaip Monika vaikšto kitais takais, mums nematoma dangaus takeliais.

Petro širdyje taip pat giliai paslėptos ruseno uždraustos meilės žarijos. Jis gerbė ir mylėjo savo Magdutę, bet argi kaltas, kad kažkada taip karštai pamilo Moniką, jog tos meilės nesugebėjo užgesinti nei žmonos meilė, nei vaikai, nei laikas... Jos neužgesins nė mirtis, – pagalvojo Petras ir ramiai atsiduso.

G. K.

Valdo Žilionio nuotr.

Konkursui mokiniai pasikvietė ir merą

NERINGA RADVILAVIČIENĖ

Sausio 25-ąją Lazdijų rajono savivaldybės meras Artūras Margelis savo darbo kabinete priėmė Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos 1 gc klasės mokinius su istorijos mokytoja Audrone Pileckiene. Inicijatyvūs minėtos klasės moksleiviai dalyvauja Lietuvos istorijos mokytojų asociacijos, Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos bei Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto atstovų organizuojamame naujame ir originaliame nacionaliniame mokinių konkurse „Praeities stiprybė – dabarčiai“. Konkurso tikslas – ugdyti mokinių pilietiškumą ir istorinę sąmonę, skatinti savo gyvenamosios aplinkos (krašto) Laisvės kovų paveldo pažinimą, domėjimąsi Lietuvos gynybos sistema ir būdais.

1 gc klasės mokiniai vos paskelbus apie konkursą viešojoje erdvėje, ėmėsi iniciatyvos dalyvauti jame ir įamžinti vieno iš Laisvės kovotojų atminimą. Lietuvos kariuomenės kūrėjas savanoris Antanas Gritėnas, palaidotas Šventežerio kapinėse, moksleivių pasirinktas neatsitiktinai. Jie dar vasarą dviračių žygio metu aplankė savanorio kapą Šventežeryje. Kaip atskleidė entuziastė Miglė Čižikaitė, nors daugelis kalbintų to krašto žmonių ir žinojo esant tokį kapą, tačiau tiksliau įvardinti, kuo garsus ir nusipelnęs Lietuvai Antanas Gritėnas, negalėjo. Todėl ir kilo mintis pateikti konkursui darbą ir įamžinti būtent

savanorio, policininko, šaulio Antano Gritėno asmenybę.

Per istorijos pamoką 1 gc klasę aplankė kraštotyrininkas, visuomenininkas, šaulys Gintaras Lučinskas. Kadangi mokiniai dalyvauja konkurse „Praeities stiprybė – dabarčiai“, kuriame renka informaciją apie mūsų krašte žuvusį ir palaidotą buvusį Lietuvos kariuomenės kūrėją savanorį ir policininką Antaną Gritėną, šaulys Gintaras Lučinskas papasakojo apie jo gyvenimą, žūtį, visuomeninę veiklą, nuopelnus. Pranešimas buvo iliustruotas skaidrėmis. Vėliau, po pamokos, visa klasė nuvyko į Šventežerį aplankyti šaulio Antano Gritėno kapo, ant kurio uždegė žvakeles ir pagerbė žuvusiųjų minute tylos. Svečiui iš Alytaus Gintarui Lučinskui įteikta gimnazijos mokinių rankų darbo statulėlė „Angelas“, kuria išreiškiama tam žmogui

ramybė ir nuoširdumas.

Surinktus duomenis apie Nepriklausomybės kovų dalyvį ir valstybės pareigūną, žuvusį nuo vidaus priešų – kriminalinio nusikaltėlio, bei planą dalyvauti konkurse inicijatyvūs mokiniai pristatė ir Lazdijų rajono vadovui – merui Artūriui Margeliui, prašydami tapti idėjos, kuri bus pateikta konkurso vertinimo komisijai, dalimi. Meras mielai sutiko pagelbėti mokiniams įgyvendinant idėją, pažadėjo padėti išleisti jų parengtas informacines skrajutes apie Lietuvos kariuomenės kūrėją savanorį Antaną Gritėną. Jis džiaugėsi mokinių iniciatyvumu ir noru ne tik pažinti mūsų tautos istoriją, jos kovotojus, bet ir dalintis surinkta medžiaga su kitais. „Linkiu, kad jūsų patriotiškumas užkrėstų ir kitus“, – sakė meras, linkėdamas visokeriopos sėkmės dalyvaujant konkurse.

Mokiniai ir svečiai po istorijos pažinimo pamokos Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijoje

Lietuvos kariuomenės kūrėjas savanoris Antanas Gritėnas (1894–1934)

GINTARAS LUČINSKAS

Antanas Gritėnas gimė 1894 m. gruodžio 11 d. Panevėžio apskrityje, Krekenavos valsčiuje, Petriškių kaime, ūkininkų Adomo ir Elžbietos Gritėnų šeimoje. Baigė liaudies pradinę mokyklą. Mokėjo rusų ir lenkų kalbas. 1919 m. kovo 9 d. pradėjo tarnybą Kėdainių apskrities milicijoje. Tarnavo raštininku, vyresniuoju policininku, nuovados viršininku. 1920 m. lapkričio 24 d. įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę, kurioje tarnavo

iki 1921 m. balandžio 2 d. eiliniu. Tarnybos vieta – Kėdainių miesto ir apskrities komendantūra. 1921–1926 m. tarnavo Kėdainių, Kauno, Telšių apskrityse policijos nuvadų viršininkų padėjėju, nuo 1927 m. sausio 15 d. – Seinų apskrities Veisiejų policijos nuovadoje vyresniuoju policininku, nuo 1928 m. balandžio – Seinų apskrities Kapčiamiesčio policijos nuovadoje vyresniuoju policininku. 1930 m. birželio 1 d. paaugštintas ir tapo nuovados viršininko padėjėju. 1932 m. tarnavo viršininko padėjėju Seinų apskrities Rudaminos nuovadoje. 1932 m. rugpjūčio 1 d. paskirtas Seinų apskrities Punsko II eilės nuovados viršininku (ši nuovada buvo įsikūrusi Sangrūdoje). Nuo 1934 m. vasario 15 d. tarnavo Seinų apskrities Šventežerio II eilės nuovados viršininku.

A. Gritėnas 1923 m. kovo 15 d. baigė Milicijos mokyklos 1-ąją laidą, 1931 m. – Kauno aukštesniosios policijos mokyklos 14-ąją laidą, vėliau nuvadų viršininkų kursų 6-ąją laidą. 1928 m. birželio 9 d. pripažintas Lietuvos kariuomenės kūrėju savanoriu ir apdovanotas Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu

(liudijimo Nr. 297), o 1928 m. gegužės 15 d. – Lietuvos Nepriklausomybės 10-mečio medaliu. 1934 m. gruodžio 9 d. Lietuvos šaulių sąjungos vado įsakymu apdovanotas II laipsnio ženklu „Už šaudymą“.

A. Gritėnas aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje: priklausė Lietuvos šaulių sąjungos Seinų IX rinktinės Šventežerio šaulių būriui, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos Seinų skyriui, Vilniui vaduoti sąjungos Šventežerio skyriui, Lietuvos policijos sporto klubo šaudymo sekcijai, Lietuvos Taisyklingosios medžioklės ir žūklės draugijos Seinų skyriui.

1934 m. gruodžio 15-osios rytą, apie 6 val. 30 min., A. Gritėnas išvažiavo iš namų medžioti. Apie 100 metrų nuo namų iš pasalų buvo nušautas. Arklys vežimą su nušautuoju nuvežė 5 km nuo Šventežerio Lazdijų link. Čia jį pastebėjo autobuso keleiviai ir apie žmogžudystę pranešė vietos policijai. Apskrities gydytojas, tardytojui dalyvaujant, konstatavo, kad A. Gritėnas buvo nušautas – pataikant į galvą ir sunkiai sužalojant. Šūvis paleistas iš labai arti, dėl to sudaužyti galvos kaujai ir sudraskytas kaušas.

Žuvusysis palaidotas Šventežerio parapijos kapinėse. Paliko žmoną Sofiją (g. 1892), dukras Eugeniją (g. 1922) ir Kunigundą Vidą (g. 1932).

Valstybės vidaus priešų – kriminalinio nusikaltėlio nužudytam A. Gritėnui buvo pastatytas (apie

Gintaro Lučinsko nuotr.

Šventežeryje paminėtos Lietuvos kariuomenės savanorio Antano Gritėno 120-osios gimimo ir 80-osios žūties metinės. 2014 11 23

Iš žurnalo „Policija“ (1934 m., Nr. 24, p. 418)

Seinų apskrities Šventežerio policijos nuovados viršininkas Antanas Gritėnas

1936 m.) betoninis paminklas su skulptūra „Kristus suklypęs po kryžiumi“. Po daugelio metų paminklo

būklė tapo avarinė: paminklas sutrūkęs, kryžius nulūžęs. Tokia liūdna padėtis buvo iki 2014 m. vasaros. Tačiau artėjant A. Gritėno gimimo ir žūties metinėms Miroslavo miestelio (Alytaus r.) gyventojui Jonui Juravičiui kilo sumanymas apleistą paminklą atnaujinti. Jis savo lėšomis ir darbu paminklą tiesiog prikėlė „naujam gyvenimui“, tik buvęs betoninis sulūžęs kryžius pakeistas ažuoliniu (autorius – liaudies menininkas Tomas Židžiūnas).

2015 m. gegužės 18 d. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba nusprendė Lietuvos kariuomenės kūrėjo savanorio, šaulio A. Gritėno kapą įtraukti į Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registrą. Kapui suteikta teisinė apsauga. Tuo pačiu vertybe pripažinta paminklą. Vertyingųjų savybių pobūdis – istorinis ir memorialinis.

Objektų reikšmingumo lygmuo – nacionalinis.

Lietuvoje gerbiami visų valstybių ir tautų karių kapai, nepriklausomai nuo to, kas ir kada čia buvo palaidoti. Mirtis – niekam išlygų nedaranti teisėja. Ypatingo visuomenės dėmesio ir ne tik nevienadienio rūpinimosi turi sulaukti Lietuvos karių, šaulių, partizanų kapai. Tai valstybės piliečiai, kurie žuvo savo žemėje, gindami savo Tėvynę. Žuvusiojo už savo šalies laisvę kapas turi tapti šventa vieta visiems laikams. Galbūt jau nėra artimųjų, gal jie toli ir nėra kam gėlę pasodinti, Vėlinių žvakelę uždegti, maldą sukalbėti. Bet gyva Tėvynė, už kurią jie paaukojo savo gyvybes. Mes esame įpareigoti žuvusiųjų aukos saugoti jų atminimą, prižiūrėti mažus kapų kauburėlius su kukliais kryželiais.

Žiemos stovykla

Sausio 25–27 dienomis Seinų lietuvių „Žiburio“ mokykloje vyko tryliktoji žiemos stovykla, kurią surengė Seinų „Lietuvių namai“, rėmė Lenkijos Respublikos vidaus reikalų ir administravimo ministerija.

Šiais metais į žiemos stovyklą susirinko 111 vaikų iš Seinų ir Punsko krašto mokyklų. Dalyviai pagal amžių buvo suskirstyti į grupes. Vyko kūno kultūros, kapoeiros, šiuolaikinių ir gatvės šokių, dailės, vilnos vėlimo, floristikos, audimo ir karpinių darymo užsiėmimai. Vadovams talkino Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklos mokytojai.

Žiemos stovyklos dalyviams buvo parūpintas transportas, darbo

Stovyklos dalyvės

Dalia Astrauskienė

priemonės bei maitinimas. Paskutinę dieną vyriausiems žiemos stovyklos dalyviams surengta išvyka į WOSiR SZELMENT centrą, kur vyko slidinėjimo pamokos. Vaikams parūpinta visa naudinga slidinėjimo įranga

(slidės, batai, šalmai), keltuvai, 2 val. trukmės pamokos su penkiais profesionaliais instruktoriais ir pietūs. Visiems dalyviams įteiktos asmeninės pažymos su vadovų parašais.

Dalia Astrauskienė

MIELI SKAITYTOJAI!

Labai prašome 1 proc. pajamų mokesčio skirti Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklai!

**KRS: 0000270261,
cel szczegółowy ZS w Sejnach 3888**

Iš anksto tariame nuoširdžiausiai AČIŪ!

Seinų „Žiburio“ bendruomenė

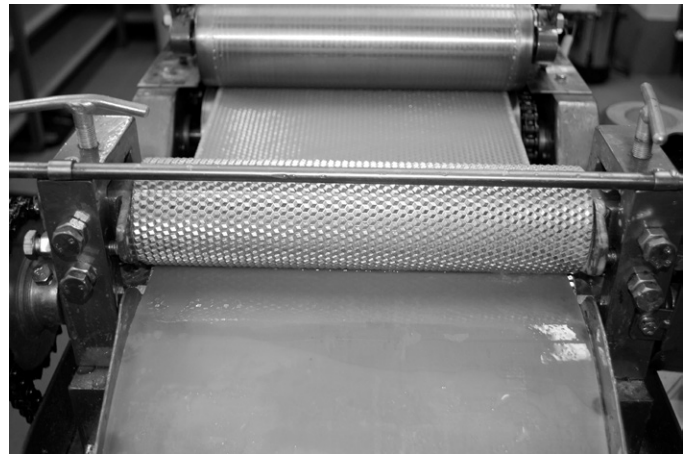
Nuoširdžiai užjaučiame Elvyrą Gibavičienę dėl vyro Alberto ir sesers Teklės mirties.

Seinų bažnytinis choras ir saviveiklininkai

Sausio 31 d. mirė **A. A. JUOZAS BARKAUSKAS**
(dirbęs LVKD).

Užjaučiame žmoną Aldoną
bei dukras Onutę ir Danutę su šeimomis.

Kaimynai

GAMINAME IR PARDUODAME VAŠKUOLIS

iš bičių vaško.

Perkame vašką, korius.

Vaškuolė, Petras Vitkauskas,
Naujoji g. 13, Punkskas,
tel.: 609568471, 885888484

Dėl **a. a. Julijono Lukaševičiaus** mirties
nuoširdžius užuojautos žodžius
dukrai Marytei bei visai šeimai ir artimiesiems
skiria

**Punsko valsčiaus viršaitis ir
darbuotojai**

2016 m. sausio 26 d. į amžinąją tarnystę išėjo
mūsų mylimas tėvelis, vyras ir senelis, atsargos pulkininkas leitenantas
dr. **JUOZAS IZIDORIUS KRAKAUSKAS.**

Palaidotas pagal karinio ceremoninio taisyklės 2016 m. sausio 28 d. Smalėnų šv. Izidoriaus parapijos kapinėse. Visiems, dalyvavusiems laidotuvių iškilnėse, ypač velionio Juozo draugams ir pažįstamiems iš Punsko valsčiaus, tariame nuoširdžiai ačiū.

Liūdinti šeima

Prieš 50 metų, 1966 metų sausio 22 dieną, **Konstancija Jakubauskaitė** ištekėjo už **Henriko Kabronskio**. Šiomet jie švenčia ir tą patį 73-iąją gimtadienį.

*Nuostabus jubiliejus džiaugsmu liečia šeimą,
Subrandinusių meilę vaikams, anūkams.
Ir lai metai jaunystės taip greit nepraeina –
Pasidžiaugti dar leiskit Jūsų meile visiems.*

*Aukšinis lietus tegu lyja už lango,
Tegu barsto Jums laimę sidabro lašais.
Tad sušokite Judu jubiliejinį tango,
Apkabinkit viens kitą kaip jaunystės laikais.*

Brangius Tėvelius sveikina ir geros sveikatos bei sulaukti 100 metų linki
Dukros Jolanta ir Joana, žmonės, anūkai

KALĖDINIO KRYŽIAŽODŽIO,

išspausdinto „Aušros“ 2015 m. 24 nr.,
atsakymas – **KALĖDOS TAI NE TIK DO-
VANOS, TAI ŠIRDIES ATVĖRIMAS.**

Teisingą sprendimą atsiuntė 25 asmenys
(klaidingą 5).

Iš jų burtų būdu nustatyta laimėtoja
Danutė Latvienė iš Klevų.

Sveikiname!

LLD ŠČECINO SKYRIAUS

pirmininkas Viktoras Buvelskis praneša,
kad Ščecine lietuviai Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą planuoja rengti
kovo 6 d. 11 val. ukrainiečių būstinėje
(Mickevičiaus g.).

Maloniai kviečia dalyvauti.

*Daug, daug vilčių, minčių, svajonių
Širdis sutiks ir išlydės,
O metai kaip tie paukščiai tolin
Skubės ir vėl skubės.
Tebūnie ilgas Tavo kelias
Ir toliai saulės sklidinai,
O metai kaip sraunus upelis
Tegul gairvina laimės vilnimis.*

40-ojo gimtadienio proga **Petrą Dzemioną**
nuoširdžiai sveikina

Dvi sesės Onutė ir Danutė su šeimomis

PARDUODAME AKMENS ANGLŲ patraukliomis kainomis.

Perkant daugiau kaip 4 tonas tonos
kaina 570 zł.

Juozas Zubavičius, Seinai, Konarskio g. 4
Tel. 606 459 579, 87 5173 137

Vasario 16 d. (antradienį)
Vidugirių mokykloje minėsime
Lietuvos Valstybės atkūrimo metines.

Programa:

10.00 val. – iškilmingos šv. Mišios Vidugirių
bažnyčioje,
11.00 val. – meninė dalis mokykloje.

Koncertuos:

- Vidugirių kaimo kapela,
- mokyklos šokių ansamblis „Lencūgėlis”,
- mokyklos vokalinis ansamblis.

Lauksime!

Š. m. vasario 21 d. 14:30 val.
Seinų „Lietuvių namuose” vyks
šventinis koncertas, skirtas
**Vasario 16-ajai –
Lietuvos valstybės atkūrimo dienai.**

Programoje:

- Lazdijų kultūros centro kamerinio
choro „Gaustas” koncertas,
- Seinų lietuvių „Žiburio” mokyklos
mokiniai.

„Lietuvių namai” Seinuose

„PROTĖVIŲ VALDOVŲ IR PARTIZANŲ KOVŲ KELIAIS”

Kviečiame į trečiąjį pėsčiųjų žygį, skiriamą Sembos žemės karvedžiui Glandui (1238-1274 m.) bei Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio gynybos pajėgų vadui dim. br. gen. Adolfui Ramanauskui - Vanagai (1949-1956 m.) atminti.

ŽYGIO DATA IR VIETA: 2016-02-20, Liepų g. 3, Būdvietis (Būdviečio laisvalaikio salė), Lazdijų r.

ATSTUMAI: **24 km** (Būdvietis – Bilvyčiai – Aštriosios Kirsnos dvaras – Bielėnai – Kybartų k. – Būdvietis) arba **35 km** (Būdvietis – Kybartų k. – Bielėnai – Kampučiai (PL) – Ožkiniai (PL) – Vaitakiemis (PL) – Būdvietis).

LAIKAS: 6.00-9.45 val. – atvykimas ir galutinė registracija, 9.45-10.00 – žygio atidarymas, 10.00-20.00 val. – žygis, apdovanojimai, išvykimas.

Registracija vykdoma nuo 2016 m. sausio 11 d. iki vasario 10 d. (registracija su MEDALIU vykdoma iki vasario 1 d.) elektroniniu paštu: info@pza.lt (iki vasario 10 d.)

Papildoma informacija: facebook.com/pzasociacija, mob. tel. +370 65055731 (Algimas)

Kviečiami dalyvauti visi norintys!

ORGANIZATORIUS

*Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Sąjungos
Vincas Kudirkos Marijampolės apskrities skyrius*

2016 m. Punsco, Seinų, Suvalkų kultūriniai renginiai

Renginio pavadinimas	Data	Vieta	Rengėjai
Vasario 16-osios minėjimas	vasario 13	Punsco LKN	Punsco LKN
Vasario 16-osios minėjimas	vasario 14	Seinų LN	LR konsulas Seinuose
Vasario 16-osios minėjimas	vasario 14	Suvalkai	LLD Suvalkų skyrius
XXV vaikų teatrų festivalis	kovo 5	Seinų LN	Seinų LN, LLD
Kovo 11-osios minėjimas	kovo 11	Kampučiai	Punsco ir Seinų krašto lietuviškos mokyklos
Kovo 11-osios minėjimas	kovo 13	Punsco LKN	Punsco licėjus
Teatro diena – „Melpomenės drugelio“ apdovanojimai, „Kregždės“ premjera	balandžio 2	Punsco LKN	Punsco LKN
Atvelykis – Velykinio meno konkursas-paroda	balandžio 3	LLEKD būstinė „Pastogė“	LLEKD
XV chorų šventė „Lietuva brangi“	balandžio 17	Punsco LKN	Punsco LKN
„Pašešupių“ koncertas	balandžio 24	Punsco LKN	Punsco licėjus
Choreografinio sambūrio „Jotva“ koncertas, skirtas Motinos dienai	balandžio 30 - gegužės 1	Punsco LKN	Punsco LKN
Jotvingių Jorė	gegužės 8	Jotvingių ir prūsų gyvenv.	Jotvingių ir prūsų bendrija
Kapelos „Klumpė“ 50-mečio ir šokių grupės „Vyčiai“ 15-mečio jubiliejinis koncertas	gegužės 14-15	Punsco LKN	Punsco LKN
Poezijos pavasaris	gegužės 18-19	Punsco ir Seinų kraštas	„Aušros“ leidykla
Poezijos pavasaris	gegužės 21	Suvalkai	LLD Suvalkų skyrius
Koncertas, skirtas Motinos dienai	gegužės 22	Seinų LN	Seinų LN
„Popietė su daina“ - „Dzūkijos“ ir „Balsynėlio“ koncertas	gegužės 26	Punsco LKN	Punsco LKN
Klojimo teatro premjera	gegužės 28-29	Punsco skansenas	Punsco LKN
XIV vaikų dainų konkursas „Dainorėlis“, „Puniukų“ koncertas	birželio 5	Punsco LKN	Punsco LKN
Punsco pagrindinės mokyklos ir gimnazijos šventė	birželio 10	Punsco LKN, mokykla	Punsco mokykla
Punsco LKN 60-metis	birželio 19	Punsco LKN	Punsco LKN
Rasos šventė, Joninės	birželio 24	Šilainė	LLEKD
Punsco licėjaus 60-metis	birželio 20-25	Punsco LKN	Punsco licėjus
Lietuviškų ansamblių sąskrydis	birželio 26	Burbiškiai	LLD
B. Mūro ir „Uostamiesčio muzikantų“ koncertas	liepos 1	Punsco LKN	Punsco LKN
Mindaugo karūnavimo šventė	liepos 2	Seinų LN	Seinų LN

Renginio pavadinimas	Data	Vieta	Rengėjai
Lietuvos himno giedojimas	liepos 6	Punskas, Seinai, Suvalkai	Punsko savivaldybė, kapela „Klumpė“, Seinų LN, Suvalkų LLD skyrius
XXV klijimo teatrų festivalis	liepos 10	Punsko skansenas	Punsko LKN
Oninės	liepos 30	Šilainė	LLEKD, „Kaimynai“
„Jotvos“ 65-mečio jubiliejus	rugpjūčio 12	Punsko LKN	Punsko LKN
XXII estradinių dainų šventė	rugpjūčio 13	Punsko LKN	LLJS
Duonos, medaus ir pieno šventė	rugpjūčio 14	Šilainė	LLEDK, „Kaimynai“
Žolinės	rugpjūčio 15	Punskas	Punsko savivaldybė, LKN, LLEKD, LLD
Baltų vienybės diena	rugsėjo 22	piliakalniai	Jotvingių ir prūsų bendrija, LLEKD
XIV tarptautinė kapelių šventė	spalio 1	Seinų LN	Seinų LN
Rudens gėrybių šventė su prozos skaitymu	spalio 2	Suvalkai	LLD Suvalkų skyrius
XIV rudens literatūriniai skaitymai	spalio 21	Punsko LKN	„Aušros“ leidykla
Vėlinių koncertas	spalio 31	Punsko LKN	Punsko LKN
Vėlinių koncertas	lapkričio 6	Seinų LN	Seinų LN
XXIII tautinių mažumų susitikimai	lapkričio 19-20	Punsko LKN	Punsko LKN
Metraščio „Terra Jatwezenorum“ pristatymas	gruodžio 10	Punsko valsč. svetainė	„Aušros“ leidykla
Adventinis vakaras	gruodžio 18	Seinų LN	Seinų LN

Sausio 13-osios minėjimas Punsko lietuvių kultūros namuose

Jurgio Paransevičiaus nuotr.